

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje po četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Oporništvu, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Petdesetletnica slovanske ideje.

„Habent sua fata nationes.“ Ta izrek, ki se nekako drugače obrnen prav pogosto rabi, bi tudi v tej obliki čisto opravičen bil. Vsak narod ima namreč svojo posebno osodo, srečno ali nesrečno; to nam kaže zgodovina vseh narodov in vseh časov.

Ako pogledamo na mili naš slovanski narod, moramo priznati, da mu je osoda uže od nekdanj mačeha bila. Jeden najstarejših narodov v Evropi, bil je z malim izjemkom vedno trpin, vedno zaničevan in skoraj neprenehoma tujim narodom podjarmljen.

Ko so se drugi narodi borili za omiko, za napredek, ali pa tudi za obstanek, branil jim je Slovan hrbet ali pa se je tudi on bil in to sicer v prvej vrsti. Boril se je hrabro, a nij mu bilo dano, tudi plačila, ali slave za to prejeti; bil se je zaman, kot „sluga narodov!“

Ali kljubu vsem tem zaprekam in nepravilnostim vzdržal se je slovanski narod častno; vse sile in nadloge mu nijso mogle trdih korenin izpodjesti, nijso ga mogle iz zgodovine izpodriniti. Trpel je Slovan tisočletja. Pa tudi tisočletja minejo in Slovanom se je uže pričela in se še mora boljša prihodnost pričeti.

Mej vsemi slovanskimi narodi bil je ruski prvi, ki je v novejšem času otrešel tuj jarem, ki je pretrgal tartarske verige in ki je stopil kot samostalen narod mej druge evropske države. Sredi 18. stoletja se je namreč ruski narod prvokrat javno oglasil v evropskem političnem koncertu. Pokazal

pa je takoj prvokrat, da je njegov glas veljaven, da se od slej več ne sme prezirati.

Ali takrat, pri sklepanji ahenskega miru in še večkrat pozneje, se ruski narod nij kot slovanski narod potegoval za evropske pravice. Dasiravno je uže tudi takrat hranil v sebi krepek slovanski živelj, dasiravno je takrat pretakal slovansko kri, vendar vsega tega ruski narod nij vedel in boril se je le kot oficijalna ruska država ne zmenivši se za slovanske pravice. Pa tudi mi drugi Slovani nijsmo vedeli da smo bratje onega velikanskega ruskega naroda, tudi ne, da smo si bratje mej soboj.

Ta velikanska, sicer pa čisto naravna ideja, da so narodi ob Dravi in Savi, ob Labi in Veltavi, ob Donavi in Visli, kakor tudi ob Moskvi in Nevi bratje ene matere, da so bili nekdanj vsi le en narod, se je sprožila do dobrega še le pred petdesetimi leti, dasiravno ne smemo trditi, da bi uže tudi popred ta ali oni Slovan tega prepričan ne bil.

Prvi, ki je na oblačnem slovanskem nebu to svitlo in vedno svitlejšo zvezdo prižgal, je bil slovaški Čeh Pavel Jožef Šafarik. Ta za nas Slovane preimeniten mož je spisal namreč mej drugimi tudi prevažno knjigo „Zgodovina slovanskega jezika in slovanskih narečij.“ S tem delom, katero je le 1826, tedaj pred petdesetimi leti, v Budi beli dan zagledalo, vzbudil je Šafarik čarobno pošast „panslavizma“ v glavah vseh neslovanskih, nam sovražnih narodov, ker je idejo sorodnosti in duševne enote od več ko 80 milijonov ljudi dokazal. V srce Slovanov pa je vsadil Šafarik s tem delom lepo zeleno cvetli-

čico, katera se „nada na boljšo prihodnost“ imenuje.

Slavni Kollár piše o tem delu: „V Šafarikovi zgodovini slovanskega jezika in slovstva so se Slovani zagledali, kakor v kakem velikem zrcalu. Videli so se prvokrat in čudili pred celo Evropo, da so en narod.“

Če so nam Neslovani oponašali in še nam morda zdaj oponašajo panslavizem, to pozabijo, da znanstvene preiskave nijso politično klubovanje in da sorodnikov simpatije, če terjajo naravna prava, nijso razrušljiv panslavizem, ampak na potu prava in pravice, vedno le opravičen panslavizem.

Šafarikova zgodovina slovanskega jezika in slovstva, je tedaj novo dobo za slovansko zgodovino načinila. Ko blisk je švigala nova ideja v prvkih slovanskega naroda: v Palackem, Mickieviču, Puškinu in drugih. Tudi Slovenci nijso zaostali za drugimi. Našli so se tudi mej njimi zastopniki „panslavizma“ v Kopitarju in še mnogih drugih. Tudi našega Preširna, takrat še mladeniča, je ta velikanska misel navdušila; z gromovitim glasom kliče namreč ta pozneje v svojej slavnej epopeji, da:

„Največ sveta otrokom sliši Slave!“

Ali kakor vse večje ideje ne proderejo kmalu v najnižje, kakor mnogokrat tudi ne v najvišje kroge, tako se je tudi s slovansko idejo godilo. Od začetka so bili mej raznimi slovanskimi narodi, le posamezni možje, katerim je ta ideja globoko v srce segla, kateri so velikanski pomen in upliv tega vse-slovanstva do dobrega spoznali. A to nij dolgo trajalo. Kar je npravnega in koristnega se

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Šesto poglavje.

(Dajle.)

Tako z majheno Jerico. — Njene misli so se morale obrniti v novo mer, njen duh moral je dobiti nove hrane in njeno dušo je morala razsvetliti nova luč, predno so se na njej mogli izpolniti višji nameni, za katere je bila ustvarjena.

Nekaj tacega je slutil tudi Trueman in to ga je vznemirjalo. Vendar nij poskusil otroka strahovati; vedel nij, kaj bi storil in zato nij storil ničesar.

Viljem je skusil enkrat ali dvakrat ustaviti njene grde besede; a kmalu je to opustil, ker se nikakor nij zmenila za to. Zdržati se nij mogel, da se ne bi posmehljalval njeni otročji jezi, tudi je bil primoran nekoliko z njo

čutiti ter je skoro želel, da bi se sam razprl z Nani, ter jej svoje misli o njenem značaju mogel izraziti s par hudimi zaušnicami. A predobro odgojen od blage matere, spoznal je, da je Jerica kaj vroče krvi, ter je počel razumevati, zakaj jo je vsak za hudobnico držal.

Ko je Jerica nekoliko časa psovala Nani, nehala je sama od sebe; vendar jej je ostal nek neprijeten izraz na obličji, oni stari izraz ki se je vselej pokazal, če je bila razjarjena. A kmalu je izginil; in ko je malo pozneje zvečer prišla gospa Sullivanova, bila je Jerica vesela in radostna, ter je dopadljivo poslušala, ko je Trueman najprisrčnejše zahvalil se njej za storjeno mu delo. Ko je Viljem z materjo odhajal, vosčila mu je tako prijazno lahko noč ter ga tako ljubeznjivo prosila, naj jo zopet obišče in oči so se jej tako močno svetile, ko je v vratih stala in Truemana za roko držala, da je rekel, ko hitro ga nij več mogla Jerica slišati:

„Ka ne, mati, čudna majhena stvarica je? A jaz jo vendar rad imam.“

Sedmo poglavje.

Vzdihaj pesen je molitev,
Padanje solze, pogled
V raj očesa, ko nikogar
Blizu nij, razun Boga.

Teško bi bilo najti dva otroka, oba iz nizkega bolj ubogega stanu, katerih razmere bi bile v bolj popolnem nasprotju, kot so bile razmere Jeričine in Viljemove. Jeričine dogodbe čitatelj uže nekoliko pozna. Zanimarjena sirota je užila malo one odgoje in še manj one ljubezni, katero je Viljem zmirom užival. Mož gospe Sullivanove je bil prebrisan duhovnik na kmetih; ker pa je umrl, ko je Viljem bil še otrok, in je kaj malo zapustil za vzdržavanje svoje rodovine, vrnila se je vdova k svojemu očetu ter je otroka vzela s soboj. Stari mož je potreboval svoje hčeri; kajti smrt je spravila vse iz njegove hiše, odkar jo je bila hči zapustila, in bil je popolnem osamljen.

Od tega časa so vsi trije skup živeli v skromnem blagostanji; res so bili ubogi, a pridnost in zmernost ste jih varovali pomanj-

samo prikupuje in razširja. Nij dolgo trajalo in ideja vseslovanstva je prodrila mej narod, ukoreninila se je skoraj v vseh slovanskih srcih. In denes, po komaj preteklih petdeset letih čuješ po vesvoljnem slovanskem svetu od izhoda do zahoja, od daljnega juga do mrzlega severa, grmeči glas doneti: „Bratov imam kot pomlad cvetov! Slovan povsod brate ima!“

Petdeset let je tedaj minilo, kar je velikansko drevo slovanske ideje na javnih tleh vsajeno. Petdeset let se uže raširja in razcveta po velikanskih planotah slovanskega sveta in zadovoljni smemo biti, da, čuditi se moremo, da je v tem primerno prav kratkem času, tako daleč doraslo.

Navada je pri vseh narodih, da obhajajo spomine na razne velike dogodščine, ob primernih časih primerno slovesno. Tudi za nas Slovane bi bila sveta dolžnost, da bi bili obhajali lani petdesetletnico prvega proizvajaljenja za nas tako imenitne ideje slovanske; pa nihče se nij na to spomnil, nihče na to nalašč mislil. Kljub temu pa se je obhajala ta petdesetletnica sijajnejše in mogočnejše, kakor če se bi bili morebiti več let na njo pripravljali.

Osoda namreč nij hotela, da bi se tako važna slovesnost čisto opustila. Vzbudila je naše brate na jugu po naravnem potu, da postanejo, še tudi ne nalašč podvzetniki in aranžerji naravne svečanosti petdesetletnega javnega obstanka slovanske ideje. In opravljali so ti naši sorodniki to po osodi si naloženo nalogo vrlo dobro. Sklicali in izvalili so ne le vesvoljni slovanski svet, ampak tudi vse druge omikane narode celega sveta k udeležbi. Kako in na kak način so to storili, ne bomo tukaj dalje razlagali, saj je gotovo vsakemu v živem spominu, saj se godi to še denes. Toliko pa lahko rečem, da nij na celem slovanskem svetu žive duše, katera se bi ne bila z vsemi močmi te občno slovanske narodne svečanosti udeležila, katera bi ne bila ali pomočnega krajcarja ali vsaj goreče molitve v sijajen prospeh tega občaslovanskega, sicer v mnogih obzirih žalostnega praznika darovala.

Ali celemu velikanskemu podvzetju je krono na glavo položil oče največjega slovanskega roda, mogočni ruski car Aleksander II. sam. On se je javno pred celim svetom kot prvi za-

stopnik in najzdatnejši podpornik slovanske ideje in njene petdesetletnice izjavil in to tudi dejansko pokazal. S tem je ta ideja najvišjo svrhu dosegla; dospela je iz zadnje slovanske kočice do najvišjih aristokratskih krogov, do slavnega carskega prestola. Do te najvišje stopinje dospelši mora skoraj slovanstvo kot ideja nehati in se v prakso preobrniti.

Na ta način stojita Pavel Jožef Šafarik in ruski car Aleksander II. kot dva slovanska heroja, kot dva mogočna stebra velikanskega poslopja vradno jeden drugemu nasproti; prvi kot probuditelj, drugi kot izvrševatelj te ideje. Kaka izpremembra pa bode čez zopet petdeset let ali morebiti še poprej v tej zadevi nastopila, kdo bode kot tretji in zadnji steber v družbi s prvima dvema slovansko poslopje podpiral, kdo dozidal, tega ne vemo in tudi ne moremo prorokovati; toliko pa je gotovo, da se bode in do se mora vse le na našo stran, vse le v našo korist izvršiti, da bo in da mora tudi Slovanom enkrat lepše solnce zasijati.

Magjarska lojalnost.

Veliki magjarski agitator Košut je pisal svojim volilcem v Czegléd dolgo pismo, v katerem se magjarski značaj jasno pokazuje. Košut pravi, da ne pojde v državni zbor ogerški, temuč, da je bila njegova volitev samo demonstracija za njegovo protislovansko in turkoljubno orijentalno politiko. Zdaj so se vse magjarske stranke za to Košutovo politiko izrekle. Odločilni krogi bodo torej dobro storili, pravi Košut, s čuti magjarskega naroda računati, če ne, bode ta narod vladalcem pokorščino odpovedal. Košut potlej nesramno naravnost daje razumeti svoj svet, naj magjarski vojaki, kakor so leta 1859 in leta 1866 delali, tudi zdaj delajo, če bi bili komandirani z Rusi vred ali Rusom na strani vojevati, namreč naj „belo ruto“ pripravljeno imajo, to je, sovražniku precej udaté se. Magjar torej se drzne javno pozivati svoje rojake k nepokorščini svojemu vrhovnemu vojnemu velitelju.

Magjarski kakor tudi judovsko-nemški listi vedno ščujejo proti slovanski Rusiji in bi radi, da bi naša avstrijska vojska, mej katero je vsaj polovica samih Slovanov, šla v smrtni boj proti onej Rusiji, ki je 1849. leta

naše cesarstvo rešila in v katerej živi bratsko in sorodno nam pleme. Ko sta slovanska poslanca dr. Meznik in dr. Vošnjak v državnem zboru baš nasproti tem magjarsko-judovskemu ščuvanjem odločno izrekla, da avstrijski Slovanje nikdar ne želé vojske s sorodno si Rusijo, oj! kak krik je bil baš v magjarskem in nemškem časnikarstvu zoper tako „nelojalnost“. Kje so tisti karajoči patrijotje zdaj, Košutu in Magjarom nasproti?

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. januarja.

Dalmatinski deželni zbor se je večeraj odprl. Uže 15. je namestnik Rodič predstavil predsednika.

Iz **Pešte** se dunajskemu listu brzojavlja 15. januarja: Ministerska kriza se vidi neizogibno gotova. Ministri so popolnem brez vsega sveta in se ogibajo prijateljem odgovarjati, kako stoje stvari. V ministerskem svetu sta bila Szell in Wenckheim za popustljivost in dogovarjanje, ali Tisza odločno proti. Cesar baje misli nekeve strankarske vodje poklicati, da sliši njih mnenje.

Vnanje države.

Iz **Carigrada** telegram poroča 15. januarja: Angleški zastopnik Salisbury je povedal v imenu svojih tovarišev zastopniku porte zmanjšane predloge velevlastij in je dejal, da, če jim porta ne pritrdi, ima on ukaz, nazaj pomakniti se. Drugi zastopniki so po vrsti ravno tako rekli. Turški zastopnik Safvet-paša je dejal, da obžaluje ta sklep konferenčni, o čemer pa mora porti poročati. On misli, da je nemogoče Turčiji popustiti v dveh točkah, katere je uže odbila, namreč glede evropske nadzorne komisije in imenovanja guvernerjev po krščanskih vladah, ker s tem bi bila neodvisnost porte oskrunjena. Sicer pa bode porta to poročilo v pretres vzela. V prihodnji seji bode končni odgovor oddal, pravi. Prihodnja seja bode v četrtek ali soboto. Ta čas pa se veliki turški svet 180 udov, iz vseh dostojanstvenikov sestavljen, snide in sklene odgovor. Ako porta, kar je verjetno, odbije, potem bodo vsi poslaniki odpotovali.

Tako se glasi zadnje oficijalno poročilo. In tako so diplomatije nam uže v četrtrič še za en teden neprekljčljivo zadnjikrat predstavljale. Zdaj bode menda vendar res zadnjikrat. Ker če bode toliko turških fanatikov skupaj prišlo na posvete, sklenili bodo skoro gotovo vojsko. Tudi vladna in uradna dunajska „Wien. Abst.“ je moljčljiva usta

kanja. Viljem je bil ponos svoje matere, nje nada, nje neprestana misel. Ta se nij odtegnila nobenemu delu ali trudu, da bi le skrbela za njegovo telesno blagostanje, za njegovo srečo in za pomnoženje njegovih vednostij in kreposti.

Čudno dovolj bi bilo, ko bi ne bila ponosna na mladega sina, kateremu so izvenredna lepota njegova pridobljivo srce in zgodnja znamenja možate in blage njegove narave celo mej tujci pridobivali prijateljev. Bil je kaj zal otrok.

Zanimivo pa je bilo, da je sedaj skoro trinajstletni deček se odlikoval s popolnem drugačnimi prednostmi, kot je navadna deška lepota, ki se kaže le v lepih kodrih, črnih očeh in cvetočih licih. Bilo je njegovo široko in visoko čelo, jasnost in mirnost njegovih modrih očij, pomenljiva usta, ki so se videla tako določna in vendar tako mila, dobro razvita postava in pa barva njegovega obličja, ki so obetale krepkega moža. Nikdo nij mogel pol ure občevati z dečkom, da bi ga ne bil ljubil in občudoval. Prirojeno mu je bilo toplo srce in blaga miloba, kateri ste lju-

bezen njegove matere in smehljanje sveta gojili; prirojena mu je bila izvenredna veselost, umerjena po naravni uljudnosti proti starejšim in imenitnejšim ljudem; prirojena mu je bila nagla razumnost, lahka zgovornost, odkritosrčno sočutje za tujo radost in žalost; pa dovelj, bil je one genialne narave, ki pridobiva srca, a nikdo ne ve, kako. Prerad se je učil in mati ga je neprenehoma do dvanajstega leta pošiljala v šolo. Sinovi ubogih staršev uživajo po velikih naših mestih pri odgoji skoro vse koristi, katere drugod more le bogastvo podeliti, in Viljem je imel najizvrstnejše zmožnosti in mati ga je neprestano spodbujala, ter mu prigovarjala, naj ne zamudi najmanjše prilike; tako si je bil nabral premnogo vednosti, ki se pri dečkih njegovih let le redkokedaj nahajajo.

Ko je imel dvanajst let, ponudila se mu je najlepša prilika, da bi vstopil pri nekem lekarničarji, ki je imel veliko opravila v mestu ter je potreboval dečka, ki bi mu v prodajalnici pomagal. Plačilo od gospoda Bray'a ponudeno, res nij bilo veliko, a bila je nada,

da bi mu je povišal; vsakakor pa je bila za okoliščine, v katerih je Viljem živel, lepa prilika, katere nij smel prezirati. Kolikor tudi rad je bedel pri svojih knjigah, vendar se je uže davno želel po delu, s katerim bi rodbini lahko olajševal teško breme neprestanega napenjanja. Mati in stari oče sta mu privolila in tako je radosten sprejel ponudbo gospoda Bray'a.

Doma so ga teško pogrešali, ker je v tednu spaval pri svojem gospodarji, imel je le redkoma toliko časa na nagloma obiskati svojo mater, razen v soboto večer, ko je prišel na noč domov, kjer je tudi čez nedeljo ostal. Po takem je bil soboto večer gospe Sullivanovej najlepši večer in nedelja jej je bila še bolj blagoslovljen dan, kot kedaj koli poprej.

Ko je Viljem oni večer, o katerem smo govorili, prišel z materjo v sobo, vsedel se je ž njo in z gospod Cooperjem ter se je celo uro ž njima kaj živo pogovarjal. Viljem nij nikdar prišel domov, da ne bi bil imel mnogo pripovedovati o dogodbah preteklega tedna;

odprla in nam Avstrijcem povedala v zadnjem listu, da je upanje, mir ohraniti, izginilo.

V zbornici **francoskih** poslancev se je po zopetnem sestopu vnel živahen prizor mej bonapartisti in republikanci. Bonapartisti so namreč trdili, da so takozvane „mešane komisije“ potrebne in če se jim zločinstvo očita, to zločinstvo še nikakor nij tako grozovito, kakor ona, ki jih je republika uže od nekdanj doprinašala; dalje so trdili, da je republika še vselej prišla s tem na krmilo, da je naredila državni prevrat. Republikanci so jih na to dobro izplačali.

V Perugiji na **Italijanskem** so vaki te dni igrali kraljevo himno, a bili so izsikani in izžvižgani. Ko je mestni župan prefekta vprašal, kaj naj stori proti razsajalcem, odgovoril mu je ta: „Nič! Bilo je prav nes pametno, narod s himno provocirati.“ Čudne besede iz ust kraljevega prefekta in le v svobodnej Italiji in Angliji mogoče!

Na **Nemškem** je izmej 397 volitev v državno zborišče znanih dozdaj 358, a 65 jih pride v ožjo volitev. Voljenih je 95 nacijsko-liberalcev, 89 katolikov, 27 konservativcev, 27 pa pristašev nemško-državne stranke, 18 naprednjakov, 10 socijalnih demokratov, 11 Poljakov, 6 elsaskih avtonomistov, 3 elsaski protestovci in 7 takih, ki nikamor ne spadajo.

Dopisi.

Iz Žavca 16. jan. [Izv. dop.] Danes kot na god sv. Antona, praznuje prečastiti gospod Anton Žuza, častiti korar lavantinski, dekan in nadžupnik na Laškem svoje 77 godovanje; mož, ki je v večjih obzirih našega spoštovanja vreden. On nij le najstarejši še služeči duhoven lavantinske škofije, ampak tudi narodnjak z dušo in telom. Uže nekdanj ko so še take prikazni redke bile, bil je on vedno krepek steber štajerskih Slovencev, vedno zdatni podpornik slovenskega društva, posebno časnikarstva, kar je tudi še do danes ostal. Znan je tudi kot veliki podpornik ubogih dijakov in revežev sploh, kakor tudi kot podpiratelj in dobrotnik narodne šole in učeče se mladine, za kar je ravno preteklo leto znamenje priznanja in zasluška od presvitlega cesarja prejel.

Kot svojemu rojaku, mu zaključemo Žavčani iz dna srca: „Bog vas ohrani še mnoga leta zdrave in zadovoljne.“

Poziv!

Ustanoviti se hoče v Ljubljani zavod, kateri bi skrbel za to, da dobijo za vsakdanji kruh boreči se reveži izdatno in zdravo kosilo po najnižji ceni.

Da pa more tak zavod obstati, potreba je, da premožnejši prebivalci podpirajo to dobrodejno podvzetje z doneski.

V to svrhu naj bi se ustanovilo društvo pod imenom: „Ljubljanska ljudska kuhinja“, katero bi imelo nalogo, da izvrši zgoraj navedeni namen.

Vabijo se torej vsi oni gospodje, kakor tudi gospe, ki so pri volji temu društvu pristopiti, da naznanijo svoj pristop gosp. mestnemu blagajniku Hengthalerju.

V Ljubljani dne 28. januarja 1877.

Domače stvari.

— (Ljubljanski mestni zbor) ima zopet danes 18. jan. ob petih zvečer javno sejo.

— (Odlikovanje.) Novomeški pater Sigmund Jeraj in nadučitelj mokronoški Potokar sta dobila, prvi zlati, drugi srebrni križec za zasluge kot učitelja.

— (Iz seje kranjskega deželnega odbora 13. januarja.) Občini Jablaniškej na Notranjskem se je dovolilo 200 gold. povračila stroškov za mejne straže ob času živinskih kuge v sosednji deželi. — Dopis deželnega šolskega sveta, da se služba nadučitelja v Šent-Vidu pri Zatičini zaradi nekaterih nepravilnosti, ki so se pri prvem razpisu in predlogu za oddajo te službe dogodile, vnovič razpiše, vzel se je na znanje. — Služba vrtarskega pomočnika na deželni vinstveni in sadjarske šoli na Slapu se je oddala Josipu Skala, bivšemu učencu te šole; grof Saurauova mašna ustanova pa duhovnemu deficitu Jožefu Strbencu. — Sklenilo se je, da se rastlinska zbirka (herbarij) pokojnega barona Nikomeda Rasterna kupi za deželni muzej. — Sklenilo se je, da se za šolske otroke iz Štajerskega, ki obiskujejo ljudsko šolo v Šent-Gotthardu, in za otroke iz Primorskega, ki obiskujejo ljudsko šolo Vremsko, zahteva od štajerske in primorske dežele primerna subvencija k stroškom omenjenih šol.

— (Slovensko gledališče.) V nedeljo 21. t. m. se bode prvič predstavljala

Nestroyeva burka v 4 dejanjih „Pavliha“. Naš marljivi kapelnik, g. Stöckl, je zložil 8 števil petja tej burki. Ta moment, potem, da naše občinstvo Nestroyeve burke čisla in da je predstava po dolgem prestanku 14. dnij in pred semnjem utegne pripomoči, da bode gledališče polno.

— (Vabljenje.) Kamniška narodna čitalnica napravi v nedeljo dne 21. t. m. veselico s sledečim programom: 1. Kranjska dežela, samospev s spremljevanjem na glasoviru. 2. Planinar, čveterospev. 3. Gluh mora biti, burka v 1 dejanji. 4. Ples. Vljudo se vabijo vsi častiti gg. udje k obilnej udeležbi, ki naj blagovole tudi sposobne neude soboj pripeljati. Začetek ob 7^{1/2} uri.

Odbor.

— (Telegrami) po 30 kr. za 10 besed, ki so bili dozdaj samo provizorično uvedeni, uvedli so se zdaj stanovito. Za vsako besedo čez 10 plačati se mora 2 kr.

— (Na železnici) hrvatskeje je — kakor se nam piše — 14. t. m. podkopal hroudarnik „Vrabc“ progo mej Zagrebom in Podsosedom nad 15 do 16 metrov dolgoti tako zelo, da je vlak, ki redno $\frac{3}{4}$ 11 prihaja na Zidani most, dospel tjakaj stoprv proti $\frac{1}{2}$ 1. Vlak 556, ki odrine iz Zidanega mosta ob 1. uri po polu dne in 551, ki prihaja ob 3. uri tjakaj, sta morala čisto izostati. Promet tovrnega blaga jo celo vstavljene; osebe morajo prestopiti na omenjenem kraji v tam čakajoči drugi vlak, ravno tako se tudi prenaša hitrovožno blago (Eilgut & Gepäck). Skoraj gotovo je, da se ves promet 15. januarja po polu dne na celej progi odpre.

— (Vozil) je — piše se iz Bohinjske Bistrice — še mlad žganjepivec nekemu oštirju na Bistrici gnoj na njivo. Zvečer, ko neha voziti, in predno otide domov, se precej dobro žganja naleze. Stopivši iz veže se takoj v gnojni koš uleže in vola samega vozariti pusti. Vol ne poznavši drugih potov, kakor po katerih je gnoj vozil, krene naravnost po njih na njivo, pride do kupa gnoja, in ker dalje in nazaj ne more, obstoji, in tako je celo noč z žganjarjem vred tam stal, ne da bi se bil gospodar njegov zbudil, dasiravno je uže nekoliko snežilo. Drugo jutro, ko se dan naredi, še le se probudi in otide domov. Uboga živina pri takih gospodarjih.

pripovedoval je marsikatero anekdoto, razlagal razne razmere, ki so zadevale lekarnico, dohodnike ali kupce, njegovega gospodarja lekarničarja in gospodarjevo rodbino, s katero je skup obedoval. Gospa Sullivanova se je zanimala za vsako reč, ki je zanimala Viljema, in vsak je lahko videl, da se je stari oče z dečkom bolj razveseljeval, kot je sam hotel kazati se; kajti če prav je imel oči v tla vprte ter se je delal, kot bi ne poslušal, slišal je vendar vse, kar se je govorilo; to se je pozneje po gostem pokazalo, ko je v svojem govoru kot po naključbi ta ali oni predmet omenjal. Redkoma je za kaj poprašal in bilo bi to tudi popolno od več, ker gospa Sullivanova je za oba dovolj izpraševala. Le redkokrat se je očitno izrazil, po priliki pa je izrekel kako nepotržno ali zaničljivo besedo o posameznih rečeh ali o svetu sploh; s tem je le izražoval svojo nezaupnost v človeško naturo, svojo nezaupnost v poštenost in krepst ljudi, ker je kot je bilo uže omenjeno, starega moža najbolj značilo. Pri tej priči se je živost Viljemu nekoliko poglela; kajti ljubil je vsakega človeka ter mu zaupal, besede

starega očeta in glas, s katerim so bile izrečene, so pa pritiskale na njegovo mlado dušo; a vlašna kot je bila njegova mladost in veselo njegovo srce, vrnila se mu je nagloma prejšnja živahnost in pripovedaval je dalje kot poprej. Viljem se nij bal starega očeta, ki nikdar nij bil oster ž njim, ki se celo nikdar nij vtikal v odgojevanje gospe Sullivanove; vendar se je časih zaradi njegovega nesočutja z njegovim toplim srcem čutil nekoliko potrtega, če prav je komaj vedel, zakaj. Ko so pri sedanjih priliki na zadnje jeli govoriti o True Flintu in njegovi rejenki, bil je gospod Cooper nenavadno pust in zbadljiv, in ko je prižgal svetilnico, da bi šel spat, rekel je, da prav dobro ve, da bode Jerica Flintu le v veliko skrb in zadrego in da je bil norec, ker je nij precej poslal v ubožnico.

Po odhodu starega moža je bilo tiho dolgo časa v sobi; potem pa je Viljem vskliknil:

„Mati, zakaj pa stari oče črti ljudi?“

„Viljem dragi, saj jih ne črti.“

„Ne menim ravno, da jih črti, — ne mislim, da bi jih ravno sovražil, a podoba je,

da se na nobenega dosta ne zanaša, ali ne mislite vi tudi tega?“

„Da, mislim tako; oče kaže to kaj zelo, odvrnila je gospa Sullivanova. A na tebe, dragi Viljem, se močno zanaša in za celi svet bi ne hotel, da bi se tebi pripetilo kaj neprijetnega; rad ima tudi gosp. Flinta in —“

„O, da, to dobro vem; tudi jaz to mislim. A oče ne misli ravno dobro o ljudeh in zdi se mi, da ne veruje, da bi se kdo dobro ponašal in —“

„Ti misliš na to, kar je rekel o mladi Jerici?“

„Res, pa Jerica nij edina. To me je le napotilo o tem govoriti, a zapazil sem to uže čisto, zlasti pa, odkar sem stran od doma in le enkrat na teden sem dohajam. No, vi veste, da vse dobro mislim o gospodu Bray'i; ko pa sem danes pripovedoval, koliko dobrega da stori in kako ljubeznjivo ravna s staro gospo Morrisovo in njeno bolno hčerjo, zdel se mi je stari oče, kot bi tega ne veroval ali da iz tega ali onega uzroka ne drži mnogo o tem.“

(Dalje prih.)

— (Umrlo) je v Ljubljani leta 1876 vsega skupaj 874 oseb, in sicer 454 moškega, 420 pa ženskega spola. K tem pa niso všteti oni, ki so iz dežele prišli zdraviti se v ljubljansko deželno bolnišnico, pa so tam umrli.

— (Ponarejen desetak.) Z Notranjskega se nam piše 16. t. m.: Pretečeni teden je bil v restavraciji železnični na Rakeku ugrabljen nek železnični čuvaj jedne ogerske železnice, dostojen na Laze pod Planino, ker je vrček pive s ponarejenim desetakom plačati hotel. On se je izgovarjal, da ga je dobil pri neki železnični kasi in da nij poznal, da bi denar ponarejen bil, a pomagalo nij nič, moral je v Logatec v luknjo, kamor so ga zandarji spremili.

— (Potresi) so zdaj posebno po Štajerskem začeli večkrat ponavljati se, in sicer prav hudi, da okna pokajo in se ljudje iz spanja bude. Letošnje leto je zares jako znamenito v vsakem obziru.

— (Obsojeni.) Razbojniki, ki so pred nekaterimi meseci pri sv. Vincentu v Istri napali poštni voz, oropali in zaklali poštnega kondukterja, bili so te dni obsojeni v Rovinji, v temni ječi ostati vse svoje žive dni.

— (Tatvine v Trstu.) Piše se: Nekemu vozniku, ki je peljal v soboto blago iz skladišča, zmanjka naenkrat žaklja s smokvami. Kmalu potem sta dva policaja dobila tri fakine, ki so ga tirali, a zbežali, zagledavši policaje. Voznik pa je tožen, da je bil s tatovi sporazumljen; zato so ga zaprli. — Po ulici „via di Vienna“ je nesel nek fakini sodček sardelj, zagledavši, da gre policaj urno za njim, spusti ukradeno blago na tla, ter jo popiha. — Nek klobučarski pomočnik brez dela pa je bil zasačen, ko si je naložil ravno šest gnjatij, 25 salamij in nekaj denarja iz neke prodajalnice. — V ulici „via donata“ so zvečer v soboto tatovi prišli v hišo neke ženske, ko je doma nij bilo in so jej ukradli 60 gold. denarja in vse, kar se je dalo nesti. Vse to se je zgodilo v soboto.

— (Požar.) 9. t. m. je knez Windischgrätzov gozd v Pohorji na spodnjem Štajerskem pogorel. Ogenj je uničil 50 oralov mlade hoste in je škoda jako velika, ker je nasajanje mnogo stroškov prizadejalo. Treba bode let in let, da bo na taistem mestu tak lep gozd zarastel, kakor je bil ta. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

— (Psa) je v Brniku na Štajerskem ostrupil neznan človek nekemu gospodu, da bi se s tem maščeval. Velik, lep pes v krčmi pri svojem gospodu naenkrat pade na tla, potrepeta in pogine. Človek, ki je psu zavdal, je neznan.

Razne vesti.

* (Le igrajte v loterijo!) Ko je bil morilec Francesconi obešen, so hoteli nekateri ljudje po nepravem potu naenkrat obogateti, pa so stavili zato po več številk v loterijo in kolikor mogoče dali na nje, da bi tudi dobili več. Tiste dni so, kakor dunajski časniki poročajo, samo na Dunaji zastavili prijatelji in prijateljice loterije nad štiri sto tisoč forintov! — Loterijske kase pa so se napolnile, kakor še nikdar do zdaj, nespametni igralci pa so ostali z dolgim nosom.

* (Štirinajstletni junak.) Rumunski list „Volturulu“ poroča: Mlad Bulgar iz Sristova, Štefan Monov, star mej 13 in 14 leti, bojeval se je pri Zajčarji z izredno hrabrostjo. Ranjen pade končno na pol mrtve. Bil je prenesen v paratinsko, pozneje v belgradsko bolnico, in akoravno je imel 16 ran in 6 krogelj

v telesu, je vendar ozdravel in se nahaja zdaj v Rusiji, kamor ga je general Novoselov vzel sboj. Ta mladi junak je dobil odlikovanja od kneza Milana in od generala Černjajeva.

* (Na potu umrl.) Ko je 6. t. m. vlak prišel na kolodvor v Mladi Boleslavi, bil je v nekem vozu IV. reda popotnik mrtve najden. Na staciji prej je jedel in pil, potlej govoril se svojimi tovariši, naenkrat pa obmolknil, da so mislili, da je zaspal. A ko se voz ustavi, vidi, da je trd.

* (Umrlo) je v Parizu Fr. Buloz, urednik najrazsirnerejšega francoskega lista „Revue des deux Mondes“, kateri list je tudi on utemeljil. Imel je to lastnost, da za prvo delo nij plačal nobenega pisatelja, češ, da ima uže čast zadosti.

* (Gledališče pogorelo) je 15. t. m. v Kristianiji (glavnem mestu Norvegijske, 68.000 prebivalcev).

Listnica opravištev: G. J. M. — č. v Servoli. Res je, da ste poslali; pomota se je vrnila pri razpošilje anju. — G. Andrej B. v Pulji. Vse v redu — pomota. — Slav. Brano društvo v Borovnici. Smo dobili.

Dunajska borza 17. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61	gl.	75	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	68		15	
1860 drž. posojilo	112		75	
Akcije narodne banke	819		—	
Kreditne akcije	143		40	
London	125		30	
Napol.	9		98 1/2	
C. a. cekini	5		93	
Srebro	116		—	

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalescieri du Barry v Londonu.

30 let že je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, in na jetrah; neprijetno, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebravljeno, zaprtje, prehlajenost, nespanje, slabost, zlatilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, mučenje v ušesih, slabost in bledanje pri nosečih, ožirnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenost; posebno se priporoča za dojenčke in je bolj nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 pričevanj: zdravljenih, brez vsake medicine, mej njimi spravevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravnika svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 pričevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vseh pranih in čutnih bolečin, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje

študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescieri pričel sem jo rabiti in sagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečine in okusne Revalescieri popolnoma zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav ceno in okusno hrano, kot najboljši pripomoček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner,

služatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vseled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celim životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zlažšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescieri in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescieri zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem moje društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovljenja moje prisrčne hvaležnosti in popojnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.877. Flor. Köllera, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tiškanji v prsih.

Revalescieri je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50 krat več na ceni, ko pri zdravih.

v prebranih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 30 gold.

Revalescieri-Biscuiten v puščah in Revalescieri-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gl. 50 kr., 24 tas 2 gl. 50 kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Waisenhausgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijah trgovcih, tudi razpošilja du-

sajka hisa na vse kraje po poštini, kakor na ali povzetih. V Ljubljani Ed. 444r, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (67)

Lepa vila

s hlevi, na tržaški cesti, krasno ležeta, blizu fabrike za tobak, se po ceni prodaje.

Natančnejše poročila o tem administracija tega lista. (416—10)

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

izdeljuje Gabriel Piccoli, lekar na dunajski cesti v Ljubljani. Tudi najboljši in najcenejši pripomoček za čiščenje ust.

1 škatljica zobnega praška . . . 40 kr.
1 steklenica ustne vode . . . 60 kr.
(63—33)

Jedina trgovina na Dunaji!

katera je ugodna za tako slabe čase, sklenila je cene blaga še za 30% znižati in ta je

Kineškega srebra fabrikna zaloga

H. Bettelheim & Co.,

Dunaj, Kärntnerstrasse 14, v bazarju.

Veljalo je na primer.

prej	sedaj	prej	sedaj
6 žlic za kavo . . . gl. 3.50,	gl. 1.50	1 posodica za turški	
6 navadnih žlic . . . 7.50,	2.75	tobak . . . gl. 4.—,	gl. 1.50
6 nožev za obed . . . 7.50,	2.75	6 mal. tas za sladkor . . . 3.—,	1.50
6 vile . . . 7.50,	2.75	1 posodica za maslo . . . 3.—,	1.50
1 vel. žlica za juho . . . 5.—,	2.50	3 korke s podobami . . . 3.—,	kr. 90
1 „ „ mleko . . . 3.—,	1.50	1 par svečnikov . . . 6.—,	gl. 3.—
1 mokaskledica z žlico . . . 6.—,	3.—	1 majolka za čaj . . . 8.—,	6.—
		1 posoda za olje i oset . . . 8.—,	5.—

Posebno za darila pripravno!

6 nožev, vseh 24 komadov v elegantnem etuiju na mesto gl. 24 samo
6 vilic, vseh 24 komadov v elegantnem etuiju na mesto gl. 24 samo
6 žlic, vseh 24 komadov v elegantnem etuiju na mesto gl. 24 samo
6 žlic za kavo, 9 gl. 50 kr.

6 desertnih nožev, vseh 24 komadov v elegantnem etuiju na mesto gl. 24 samo
6 „ „ vilic, elegantnem etuiju na mesto gl. 24 samo
6 „ „ žlic, elegantnem etuiju na mesto gl. 24 samo
6 postavec za nože, samo gl. 9.75.

Najnovejša pasta za čiščenje zlatnine, srebrnine in kineškega srebra, škatljica 25 kr., 6 škatljic gl. 1.20.

Jako lepe tase, majolke za kavo in čaj, service za čaj, stojalca za pogrnene mize, girandole, posipalci za sladkor, čajnice za jajca in garniture za jajca, posodice za zobotrebe, sponke za servijete itd. itd. Na vzučaj razpošilja se točno in vestno proti poštne povzetku. Na zahtevanje dopušlja se tudi razloženi cenik brezplačno. (142—21)